

آموزشکده تربیت بدنی امام علی (ع) صفادشت (پسران)

حقوق ورزشی

مقطع کارشناسی

گردآورندگان و اساتید:

وحید حاتمی - محسن بهمنی

جلسه اول

• مقدمه ای بر حقوق ورزشی

از قدیمترین روزگاران و حتی پیش از پیدایش خط، نیاز به تأمین خوراک و پوشاک از راه شکار حیوانات و احتیاج به کسب توانایی برای مقابله با خطرهای طبیعی و دشمنان گوناگون جوامع کهن بشری را واداشته بود که به امر تربیت بدنی، بعنوان یکی از مهمترین امور زندگی توجه نمایند و این حقیقت را دریابند که قدرت، استقامت، مهارت و سرعت را که در زندگی انسانها از اهمیتی برخوردار است، میتوان با بهره‌گیری از تمرین و فعالیتهای جسمانی تا حد قابل ملاحظه‌ای تقویت کرد. وقتی دولتها و حکومتها تشکیل و تأسیس شدند رهبران آنها متوجه شدند که برای حفظ یا گسترش مرزهای خود نیاز بازوان توانایی هستند که در جنگها بتوانند پیروزی را برای آنها به ارمغان آورند. قرنهای اخیر ورزش از آمادگی جسمانی برای صرفاً جنگ خارج گشته و بعنوان یک ضرورت برای سلامتی جامعه نگریسته شده است و بالاتر از آن حرفهای گشته است یعنی عدهای از افراد جامعه شغل و حرفهشان ورزش است. طبعاً در این صورت که نگاه به ورزش به صورت یک ضرورت و نیاز اجتماعی در آمده، و سلامتی و نشاط جامعه در گرو آن است و باید در ترویج آن کوشید چراکه گرایش به ورزش از تباه شدن نسل جوان و منحرف شدن آن جلوگیری نموده و اعتیاد به مواد مخدر را ریشه کن خواهد کرد. اما ورزش جدای از خطرات نیست و در آشنای ورزش ممکن است یکی از ورزشکاران بروی دیگری مرتکب خطایی شود، در این نوشتار سعی بر آن است که خطاهایی را که در حین ورزش حادث میشوند را بررسی حقوقی کنیم و بدانیم که آیا مسئولیت کیفری و یا مدنی در چنین خطاهایی وجود دارد یا خیر؟ با توجه به اهمیت ورزشها در جامعه کنونی و نیز منافع زیادی که بر آن مترتب است بررسی خطاهای ورزشی از دیدگاه حقوق و قانون دارای ارزش بالایی است چرا که در نوع نگاه مردم به ورزش تأثیر گذار است. هدف این نوشتار آنست که بدانیم که آیا خطاهای ورزشی مسئولیت کیفری و یا مدنی دارند؟ و علت آن کدام است؟ ضرورت آن هم در وجود خطاهایی است که در ورزشها هرروز اتفاق میافتد.

خصوصاً در زمان ما که ورزش بصورت شغل در آمده است.

❖ پرسشهایی که وجود دارد:

۱. آیا خطای ورزشکاران در حین عملیات ورزشی مسئولیت کیفری و مدنی میباشد؟
۲. آیا مسئولیت مدنی و کیفری در خطای ورزشی اختلاط و یگانگی پیدا نمیکند؟
۳. در صورتی که ورزشکار مصدوم، مدتی از ورزش دور بماند و چون ورزش شغل او محسوب میشود از درآمد آن محروم شود آیا ورزشکار خاطی باید این ضرر را جبران کند؟
۴. در صورتی که هزینه های بیمارستان و دارو و ... بیش تر از میزان دیه باشد آیا مبلغی بیش از دیه بر عهده ی ورزشکار خاطی است؟

جلسه اول:

مبحث اول: منظور از حقوق ورزش چیست؟

مبحث دوم: تعریف حقوق ورزشی

مبحث سوم: اهداف حقوق ورزشی

❖ مبحث اول: منظور از حقوق ورزش چیست؟

منظور ما از حقوق ورزشی مجموعه مقرراتی است که بر تمامی امور ورزش حاکم است اعم از ورزشکاران، مدیرهای ستادی ورزش، پزشکان ورزشی، سازندگان لوازم ورزشی و فروشندگان لوازم ورزشی و بالاخره کارکنان سازمانهای ورزشی. این یک تعریف کلی است یعنی مجموعه قواعد و قوانین حاکم بر کل ورزش. به طور کلی در همه ی کشورهای دنیا ورزش از حمایت های عمومی خاصی برخوردار است، چون اهداف ورزش در واقع تربیت نسل، برومندی، توانمندی، نشاط، سلامتی و بالاخره آماده سازی مهمترین رکن توسعه یعنی انسان است و نباید از جنبه های سیاسی و اقتصادی و اجتماعی آن به سادگی گذشت و به همین دلیل برای حمایت از این فعالیت و این نهاد، قوانین و امتیازات بسیار ویژه ای را در نظر گرفته اند. منتها شکل اعطای این امتیازات متفاوت است؛ گاهی به صورت قوانین صریح و گاهی به صورت ضمنی و گاهی هم در قالب رویه های قضایی عملیات ورزش از این امتیازات برخوردار می شود. ولی چون هدف ورزش به طور کلی در تمام دنیا همین مباحثی است که عرض کردیم، حکومتها هزینه ی آن را پرداخت می کنند و حوادث ورزش را از شمول حوادثی که در کوچه و خیابان اتفاق می افتد کاملاً جدا می کنند؛ هر چند از لحاظ نتیجه یکی باشند. چون در اینجا اهداف دیگری مدنظر است.

❖ مبحث دوم: تعریف حقوق ورزشی

حقوق ورزش یا حقوق ورزشی یکی از گرایش های علم حقوق است که به بررسی حوادث در ورزش می پردازد. واژه ورزش در این اصطلاح دارای مفهوم وسیعی است و عملیات و فعالیت های ورزشی قهرمانی جزئی از این مجموعه است. به طور کلی می توان گفت که منظور از حوادث ورزشی تمامی جرائم و شبه جرائمی است که توسط ورزشکاران، معلمین، مربیان، مدیران، تماشاگران و سازندگان و تولیدکنندگان لوازم و تجهیزات و امثال آنها به طور مستقیم یا غیر مستقیم در رابطه با ورزش انجام می گیرد. موضوع این وقایع ممکن است سلامتی، جان، اموال، حیثیت، شرافت و سایر حقوق قانونی اشخاص باشد که در محدوده ورزش به نحوی حضور دارند. گستره کمی و کیفی موضوع های فوق به وضوح اهمیت این رشته را آشکار می سازد و آنگاه که با دقت به جایگاه حیاتی و اساسی ورزش در میان سایر نهادهای اجتماعی توجه شود ضرورت آگاهی از محتوای این رشته برای نظام قضائی کشور و به ویژه همه کسانی که به نحوی در اداره امور ورزش مداخله دارند روشن تر می گردد.

❖ مبحث سوم: اهداف حقوق ورزشی

موضوع حقوق ورزش تمام تخلفاتی است که در عرصه ورزش واقع می شود و به نحوی به حقوق دیگران لطمه وارد می کند و شرط اساسی خلاف قانون بودن آن هاست که با عناوینی چون جرم ، شبه جرم ، خطای محض ، عمد و غیر عمد طبقه بندی می شود که به دنبال آن واکنش جامعه که در اصطلاح حقوق آن را مجازات می نامند مطرح می شود که این مجازات ها بر اساس نوع ، شدت و جرایم متفاوت می باشد .

اما می توان گفت که در حقوق ورزش هدف بالا بردن آگاهی های حقوقی جامعه ورزش جلوگیری و کاهش حوادث ناشی از ورزش ، تشریح وظایف و اختیارات مربیان و معلمان ورزش ، ورزشکاران و مدیران و مسئولین ورزشی ، مطلع نمودن جامعه ورزش از پی آمدهای حقوقی تخلفات در ورزش حفظ نمودن سلامتی جسمی و روانی و حیثیتی ورزشکاران و مربیان و نیز مصون داشتن مدیریت های ورزشی از مسئولیت های قانونی ، می باشد.